

Policy för förskolebarn och elever i behov av särskilt stöd

Gällande kommunala skolor inom Falu kommun
Förskola-Grundskola-Grundsärskola-Gymnasieskola-Gymnasiesärskola

Falu kommun

Antagen av Skolnämnden i Falu kommun 2009-04-17
Reviderad 2013-06-19
Reviderad 2016-12-09

Innehåll

Styrdokument	4
Mål och syfte	5
Elevhälsan	5
Handlingsplaner	5
Ärendegång	6
Uppföljning och utvärdering	6
Referenser	7
Bilaga 1: Förskolans ärendegång	8
Bilaga 2: Grundskolans/särskolans/gymnasiets ärendegång	9
Bilaga 3: Rutin för samverkan och ansvarsfördelning mellan Skola, BUP och HAB. Barn och ungdomar med misstänkt utvecklingsrelaterad funktionsnedsättning eller intellektuell funktionsnedsättning	10

Styrdokument

I Falu kommuns skolor ska alla barn och elever få utvecklas, känna växandets glädje och få erfara den tillfredsställelse som det ger att göra framsteg och övervinna svårigheter. Som underlag för detta arbete finns följande styrdokument:

FN:s barnkonvention framhåller att barns och ungdomars bästa ska sättas i främsta rummet (artikel 3). I barnkonventionen tydliggörs också barnens rätt till utbildning (artikel 28).

Skollagen säger att ”I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen”. (Skollag 2010:800, 1 kap. 4 §).

”Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling” (Skollag 2010:800, 3 kap. 3§).

Svensk diskrimineringslagstiftning gäller inom alla skolformer. Den säger att: ”Den som bedriver verksamhet som avses i skollagen (2010:800) eller annan utbildningsverksamhet (utbildningsanordnare) får inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker till verksamheten.” (Lag 2014:958 2 kap. 5§). Diskrimineringslagstiftningen säkerställer även barn och elevers rätt till stöd i undervisningen genom att definiera bristande tillgänglighet som en form av diskriminering (Lag 2014:958 1 kap. 4§).

Om en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller uppvisar andra svårigheter ska behovet av särskilt stöd utredas. Samråd med elevhälsan ska ske om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd (Skollag 2010:800, 3 kap. 8 §).

Omsorg om det enskilda barnets välbefinnande, trygghet, utveckling och lärande ska prägla arbetet i förskolans verksamhet. Delaktighet och tilltro till den egna förmågan ska grundläggas och växa (Lpfö 98, reviderad 2010).

Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov (Lgr11; Gy11).

Angående de insatser som kan definieras som hälso- och sjukvård (1 § Med hälso- och sjukvård avses i denna lag åtgärder för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador.):

Målet för all hälso- och sjukvård i Sverige är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen (HSL SFS 1982:763 2§) och att verksamheten ska bedrivas så att den uppfyller kraven på god vård (HSL 2a§). Patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659) slår fast att personalen ska utföra sitt arbete i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Mål och syfte

För att uppnå måloppfyllelse samt att främja barnens/elevernas hälsa och utveckling är det viktigt att utgå från ett helhetsperspektiv.

Målet är att åstadkomma en ändamålsenlig förskola/grundskola/särskola/gymnasieskola där samsyn, likvärdighet samt ett förebyggande och hälsofrämjande perspektiv ska präglade arbetet.

Verksamheten i förskola och skola kan aldrig utformas lika för alla barn. För att garantera tillgängligheten för alla barn och elever, behöver verksamheten organiseras på många olika sätt. Alla delar av verksamheten och all undervisning ska sträva mot att göras tillgänglig för alla barn och elever.

Elevhälsan

”För eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.” (Skollag 2010:800, 2 kap, 25 §)

Elevhälsoorganisationen¹ ska vara öppen för uppdrag inom kommunens kommunala skolor².

Falu Kommuns skolor² ska arbeta för en god lärandemiljö. Elevhälsan ska stödja att kunskaper om olika arbets- och förhållningssätt sprids och implementeras i kommunens olika skolformer.

Elevhälsans verksamhet bygger på samarbete och samverkan med personal inom samtliga skolformer och elevhälsans olika yrkeskategorier. Även samverkan med externa verksamheter ingår, t.ex. Logopedmottagningen, BUP och HAB.

För samverkan mellan skola, BUP och HAB finns ”Rutin för samverkan och ansvarsfördelning mellan Skola, BUP och HAB. Barn och ungdomar med misstänkt utvecklingsrelaterad funktionsnedsättning eller intellektuell funktionsnedsättning” (2015) (se bilaga 3).

Handlingsplaner

Som komplement till denna policy finns olika handlingsplaner som är utformade på förvaltnings-, skolforms- eller skolnivå. Varje enskild enhet ska ha en lokal plan för arbetet mot diskriminering³.

Ledningsdeklaration för förskolan, 2016

---

¹ Elevhälsochef, skolläkare, skolsköterskor, psykologer, specialpedagoger/syn/hörsel/tal, kuratorer, studie- och yrkesvägledare

² Förskola, förskoleklass, grundskola och grundsärskola samt gymnasium och särgymnasium

³ Förändringar i lagstiftningen kommer att genomföras under 2017.

Ärendegång

Förskolans ärendegång presenteras i bilaga 1⁴. Övriga skolformer ska följa den av Barn- och utbildningsnämnden beslutade ärendegången för att nå ett effektivt resursutnyttjande (se bilaga 2).

Samverkan med vårdnadshavare ska ingå i arbetet.

Uppföljning och utvärdering

Det är angeläget att följa upp och analysera skolornas, elevhälsans samt kommunens insatser för att forma en likvärdig skola för alla elever i kommunen. Det gäller såväl enskilda barn-/elevärenden som mer kommunövergripande uppgifter. Den av Barn- och utbildningsnämnden beslutade ärendegången följs upp i samband med det årliga bokslutet och verksamhetsberättelsen.

---

⁴ Förskolans ärendegång ej reviderad per 2016-12-09

Referenser

FN:s Barnkonvention.

Se t.ex. <https://www.barnombudsmannen.se/barnombudsmannen/barnkonventionen/konventionstexten/>
Senast hämtad: 2016-12-09, kl. 11.15

Skollag (2010:800)

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800
Senast hämtad: 2016-12-09, kl. 11.15

Diskrimineringslag (2008:567)

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/diskrimineringslag-2008567_sfs-2008-567
Senast hämtad: 2016-12-09, kl. 11.15

SFS 2014:958 (Lag om ändring i Diskrimineringslagen 2008:567).

<https://www.notisum.se/mp/sfs/sfs/20140958.pdf>
Senast hämtad: 2016-12-09, kl. 11.15

Patientsäkerhetslag (2010:659)

<https://www.notisum.se/mp/sfs/sfs/20100659.pdf>
Senast hämtad: 2016-12-09, kl. 11.15

Hälso- och sjukvårdslag (1982:763)

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/halso--och-sjukvardslag-1982763_sfs-1982-763
Senast hämtad: 2016-12-09, kl. 11.15

Skolverket. (1998). *Läroplan för Förskolan. Lpfö 98, rev. 2010.*

<http://www.skolverket.se/publikationer?id=2442>
Senast hämtad: 2016-12-09, kl. 11.15

Skolverket. (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Lgr 11.*

<http://www.skolverket.se/publikationer?id=2575>
Senast hämtad: 2016-12-09, kl. 11.15

Skolverket. (2011). *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011. Gy11.*

<http://www.skolverket.se/publikationer?id=2705>
Senast hämtad: 2016-12-09, kl. 11.15

Ärendegång för barn/barngrupp i behov av särskilt stöd i förskolan i Falu kommun

**Utredning, antagen av Falu Kommuns Skolnämnd 2009-04-17
(Reviderad 2013-01-11, ej reviderad 2016-12-09)**

Förskolechef och pedagoger identifierar, observerar, dokumenterar barn/barngrupp i behov av särskilt stöd i förskolan. Vårdnadshavare kontaktas för samtal. Förskolans pedagogiska miljö, förhållningssätt och organisation anpassas efter barnets/barngruppens dokumenterade behov.

Vid behov av ytterligare stöd kontaktar förskolechef specialpedagogen i förskolan efter samråd med pedagoger och vårdnadshavare. Specialpedagogen kartlägger, återkopplar till förskolechefen, pedagogerna och vårdnadshavare och föreslår fortsatta insatser. Vid behov kvarstår det specialpedagogiska stödet för förskolan.

Förskolechef kan i samråd med vårdnadshavare besluta att kontakt ska tas med andra aktörer. Det kan t.ex. vara Skolförvaltningens Elevhälsa, Landstingets Logopedmottagning eller BVC (Barnvårdscentral). En basutredning kan föreslås. En tids- och aktivitetsplan upprättas. BVC remitterar vid behov till Landstingets specialisterheter (OBS: tidigare formulering ang. ”NPU-enheten” borttagen! Namnet gäller inte längre.) .

**Ärendegång
för grundskolan, särskolan samt gymnasiet**
Utredning, antagen av Falu Kommuns Skolnämnd 2009-04-17
(Reviderad 2013-01-11, Reviderad 2016-12-09)

Elevers lärare ansvarar för kontakt med elev och vårdnadshavare och att de är delaktiga i arbetet. Arbetslaget hjälps åt med att forma och söka ytterligare åtgärder. En pedagogisk utredning genomförs, rektor beslutar om ett åtgärdsprogram ska utarbetas. (Skollagen 3 kap 9 §, se kommunens handlingsplan/modell för åtgärdsprogram).

EHG (Elevhälsogrupp)
Elevhälsogrupp söker lösningar med skolans lokala kompetenser och befintliga resurser.

Rektor kan samråda med centralt placerad specialist inom elevhälsan. Ärendebrev gällande ärenden till elevhälsans psykolog, skolläkare och specialpedagog. Ibland behövs ytterligare utredning – medicinsk, psykologisk och/eller social.

Rektor ansvarar för samrådsmöten; såsom studieövergångar, genomgång av utredningsresultat och planering av vidare åtgärder.

(dubbelklicka för pdf)

